

Η ευκαιρία της κάθαρσης

Στην Καπερναούμ εμφανίζει τον Ιησού το σημερινό Ευαγγελικό ανάγνωσμα, αγαπητοί μου αδελφοί. Στην πόλη που συνιστά το ορμητήριό Του, ο Κύριος γίνεται αποδέκτης των παρακλήσεων ενός παραλυτικού και των συγγενών του, να σταματήσει το μαρτύριό του και να τον θεραπεύσει. Ο Χριστός δεν προχωρεί αμέσως στη θεραπεία του σώματος, αλλά στη θεραπεία της ψυχής, απαλλάσσοντας τον παραλυτικό από τις αμαρτίες του. Με τον τρόπο αυτό, κατέδειξε την άμεση συνάφεια της αμαρτίας με το γεγονός της σωματικής βλάβης και ασθενείας και αντιστοίχως, την σύνδεση της σωματικής υγείας με την ψυχική καθαρότητα. Το γεγονός τάραξε τους λογισμούς των υποκριτών Γραμματέων, οι οποίοι μέσα τους κατηγόρησαν τον Χριστό για βλασφημία έναντι του Θεού. Εκείνος διέγνωσε τα διανοήματά τους και την πονηρία της καρδιάς τους και θεράπευσε τον παραλυτικό από την σωματική του ασθένεια, επισημαίνοντας την εξουσία Του, ως Υιός του ανθρώπου, να συγχωρεί αμαρτίες. Η πνευματική υποκρισία και η έλλειψη πίστωσης από μέρους των Γραμματέων τους έκανε, αφενός μεν ν' αρνούνται στον Χριστό την εξουσία να συγχωρεί αμαρτίες και αφ' ετέρου να μη μπορούν να κατανοήσουν την συνάφεια της αμαρτίας με την σωματική ασθένεια. Η αλήθεια, όμως, είναι ότι, «όσο περισσότερο προχωρούμε στην επίγνωση του Χριστού, τόσο περισσότερο διαπιστώνουμε ότι κάθε κακό και δυσάρεστο στη ζωή μας, έστω κι αν φαίνεται τυχαίο ή φυσικό, έχει οπωσδήποτε σχέση με την προπατορική ή την προσωπική μας αμαρτία. Την όλη ιστορία της ζωής μας θα τη διαβάσουμε και θα την εξηγήσουμε ανάλογα με το αν πιστεύουμε ή όχι στην πραγματικότητα και στη βαρύτητα της αμαρτίας»¹.

Η πνευματική εξουσία του συγχωρείν αμαρτίες μεταδόθηκε από τον Ιησού στους Μαθητές και Αποστόλους Του² και απ' αυτούς στους διαδόχους τους, Επισκόπους και Πρεσβυτέρους, οι οποίοι ασκούν το ιερότατο έργο της Ιεράς Εξομολογήσεως και της αφέσεως των αμαρτιών μέσα στην Εκκλησία. Πρόκειται για μεγίστη ευεργεσία της αγάπης του Θεού, η οποία δίδει την δυνατότητα στον αμαρτωλό άνθρωπο να καθαρθεί και να οικοδομήσει και πάλι σύνολη την ανθρώπινη φύση του, σώμα και ψυχή, η οποία είχε κλονιστεί και τραυματιστεί λόγω της αμαρτίας. Εν τούτοις, οι άνθρωποι σήμερα δυσκολευόμαστε να εκμεταλλευθούμε την ευκαιρία της καθάρσεως που μας παρέχει η Αγία μας Εκκλησία, κρυπτόμενοι πίσω από συγκεκριμένους, όσο και επιπόλαιους λόγους.

Ο πρώτος λόγος είναι ο εγωισμός, που ορθώνει εμπόδια στην ωστική αυτοεξέταση και αυτοκριτική, που συνιστούν τη βάση και την

¹ Lev Gilliet «Ιησούς», σελ. 83

² Ιωάν. 20,23

αρχή της μετανοίας, καθότι μέσα απ' αυτές εντοπίζονται οι πτώσεις και οι εκτροπές από το θέλημα του Θεού και ο άνθρωπος ξεκινά την διαδικασία της επιστροφής στην ζωή του Χριστού. Η ασκητική σοφία της Εκκλησίας μας διδάσκει ότι «ο πρώτος αγώνας του ανθρώπου είναι να νικήσει τον εαυτό του. Ο πρώτος και ισχυρότερος εχθρός δεν είναι ο διάβολος, είναι ο ίδιος ο άνθρωπος, εις τον εαυτό του επίβουλος. Και τούτο, διότι δεν ακούει άλλον, ακούει τί του λέει ο εαυτός του. Ενώ έχουμε τόσους αγίους Πατέρες να τους μιμηθούμε, διαβάζοντας τα συγγράμματά τους, εν τούτοις, το εγώ μάς κυριεύει πολλές φορές. Όταν ο άνθρωπος νικήσει τον εαυτό του, είναι ο μεγαλύτερος μεγαλομάρτυρας και τροπαιοφόρος και νικηφόρος ενώπιον του Θεού»³.

Ο δεύτερος λόγος αποφυγής της καθάρσεως, μέσω της μετανοίας, η οποία θα οδηγήσει στην αποκατάσταση συνολικά της ανθρώπινης φύσης μας, είναι η αρνητική κριτική που ασκείται, συχνά στην εποχή μας, κατά του Ιερού Κλήρου, ο οποίος, όπως είδαμε πιο πάνω, έχει λάβει την πνευματική εξουσία και ευλογία από τον Χριστό για να λειτουργεί το μυστήριο της καθάρσεως στους ανθρώπους. Ο λόγος αυτός, όμως, υποκρύπτει έλλειμμα αυτογνωσίας, το οποίο καμουφλάρεται πίσω από την ανθρώπινη αναξιοσύνη των κληρικών και κρατά τους ανθρώπους σε κατάσταση πνευματικής νωθρότητας και ασθενείας. Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, όμως, τοποθετεί τα πράγματα στη σωστή τους βάση, όσον αφορά στον ρόλο των κληρικών στη διαδικασία της ανθρώπινης θεραπείας: «Οι ιερείς δικαίως θα έπρεπε να θεωρούνται από εμάς όχι μόνο σημαντικότεροι και φοβερότεροι στην εξουσία από τους άρχοντες ή τους βασιλείς, αλλά και τιμιότεροι από τους γονείς μας. Διότι οι τελευταίοι μας γέννησαν σαρκικά, ενώ οι ιερείς καθίστανται αίτιοι της αναγεννήσεώς μας στη θεία Βασιλεία, στην οποία εισερχόμεστε με αληθινή ελευθερία και γινόμαστε κατά χάριν υιοί Θεού»⁴.

Μπορούμε, αδελφοί μου, να καταγράψουμε πλείστους ακόμη λόγους, για τους οποίους οι άνθρωποι δυσκολευόμαστε να εκμεταλλευτούμε την ευκαιρία της καθάρσεως που μας έδωσε ο Χριστός, που συνιστά τον ασφαλή δρόμο για την αποκατάσταση και ανοικοδόμηση τόσο της ψυχικής, όσο και της σωματικής μας υγείας. Η εξουσία του χρόνου επάνω μας, όμως, είναι ισχυρή. Να έχουμε, όμως, πάντοτε κατά νου ότι ο δρόμος της μετανοίας και επιστροφής είναι διαρκώς ανοικτός, αρκεί να κάνουμε εμείς το πρώτο βήμα και ο Χριστός της αγάπης και του ελέους θα κάνει τα υπόλοιπα. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

³ Γέρων Εφραίμ ο Κατουνακιώτης, ομώνυμο βιβλίο, σελ. 190

⁴ «Περί Ιερωσύνης λόγοι Στ'», σελ. 67